

Cynllun Gwella Cyngor Gwynedd 2018 - 2023

	Tudalen
Rhagair gan Arweinydd y Cyngor	2
Cynllun Gwella	3
Datganiad Llesiant	13

Mae Cynllun Gwella Cyngor Gwynedd 2018-2023 yn gyflwyniad i ddogfen ehangach sef Cynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023.

Mae'r Cynllun Gwella hwn yn amlinellu ein blaenoriaethau fel Cyngor ar gyfer y cyfnod o dan sylw, ac yn cynnwys ein Datganiad a'n Hamcanion Llesiant.

Er mwyn gweld fersiwn electronig o'r ddogfen hon, ein Datganiad Llesiant neu Gynllun Cyngor Gwynedd 2018-2023 yn ei gyfanrwydd, dilynwch y ddolen hon i wefan y Cyngor -

www.gwynedd.llyw.cymru/CynllunYCyngor

Os oes arnoch angen y ddogfen hon mewn iaith neu fformat arall ffoniwch 01766 771000 neu anfonwch e-bost i cydraddoldeb@gwynedd.llyw.cymru

Os oes arnoch angen mwy o wybodaeth am y Cynllun hwn cysylltwch â Gwasanaeth Cefnogi Busnes y Cyngor drwy ffonio 01766 771000 neu anfonwch e-bost i cynlluncyngor@gwynedd.llyw.cymru

RHAGAIR I GYNLLUN CYNGOR GWYNEDD 2018 - 2023

Mae'n dda gen i gyflwyno Cynllun Cyngor Gwynedd 2018 - 2023 sydd yn gosod ein dyheadau a'n blaenoriaethau am y pum mlynedd nesaf. Gwnaed ymdrech i sicrhau ei fod yn glir a hawdd i bawb i'w ddarllen a'i ddeall. Nid rhyw ddogfen sych i'w rhoi ar sillf i hel llwch mo hon ond sail i'r gwaith o wireddu ein hawydd i wella bywydau ein dinasyddion i'r dyfodol, a byddwn yn dychwelyd ati i'w hadolygu yn gyson.

Yng Ngwynedd, mae gennym ni fel Cyngor uchelgais i gyflawni'r gorau drwy fod yn arloesol ac effeithiol yn ein gwaith i ddarparu gwasanaethau hanfodol i bobl Gwynedd. Lle bo'n addas fe wnawn hynny drwy drawsnewid ein ffyrdd o weithio a chydweithio gyda phartneriaid ar sawl lefel. Fe wnawn hynny er ein bod yn parhau i ddioddef gwasgfa ariannol eithriadol a diangen gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig sydd yn peryglu y gwasanaethau hynny i'w sail. Yn ychwanegol, mae ein Llywodraeth ni yma yng Nghymru yn mynnu gosod mwy o reolaeth fiwrocraidd arnom a byddwn yn parhau i bwysu am well dealltwriaeth ac ymddiriedaeth rhwng yr awdurdodau lleol a'n Llywodraeth yng Nghaerdydd.

Mae'r Cynllun wedi ei baratoi yn dilyn ymgynghoriadau gyda'n cynghorwyr a chyda'r cyhoedd, ond croesawaf unrhyw sylw neu awgrym i wella ei gynnwys.

Mae'r rhan gyntaf yn ddatganiad o brif flaenoriaethau'r Cyngor gan adnabod y meysydd lle mae angen newid ac ymdrech benodol i weithredu. Eto, pwysleisïaf mai cynllun i osod cyfeiriad i weithredu yw hwn, nid rhestr o ddyheuadau yn unig. Er hynny, rhaid rhybuddio y gallai'r wasgfa ariannol gyfyngu ar ein gallu i wireddu rhai o'n cynlluniau.

Yn yr ail ran, fe fanylir ar wasanaethau holl adrannau'r Cyngor yn y Cynlluniau Adran.

Y tro yma, yng Nghynlluniau Adrannau'r Cyngor, rydym wedi nodi beth y bwriadwn ei wneud i ymateb i'r materion pwysicaf a ddaeth yn amlwg o'n trafodaethau fel cynghorwyr yn y deg ardal llesiant. Mae gofynion lleol yn gallu amrywio'n sylweddol a dyma'n hymgais gyntaf ni fel Cyngor i geisio ymateb i flaenoriaethau lleol. Bwriadwn ymestyn y gwaith o ymgysylltu'n lleol dros y blynyddoedd nesaf.

Mae sawl agwedd ar waith y Cyngor yn cyffwrdd â phob maes gwaith. Un o'n prif flaenoriaethau yw hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg a bwriadwn barhau i roi arweiniad a hyrwyddo defnydd o'r Gymraeg ym mhob man ac ar bob achlysur. Mae hynny'n gydnaws â'n hymrwymiad i egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Byddwn yn cydweithio â'n partneriaid drwy Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn i ddatblygu a gweithredu'r Cynllun Llesiant.

Mae'r gwaith eisoes wedi cychwyn a'm huchelgais i yw gweld gwireddu ein Cynllun er mwyn pobl Gwynedd.

Y Cyngorydd Dyfrig Siencyn,

Arweinydd Cyngor Gwynedd

CYNLLUN GWELLA

Ein gweledigaeth fel Cyngor yw cefnogi holl bobl Gwynedd i ffynnu ac i fyw bywyd cyflawn yn eu cymuned, mewn sir sy'n un o'r siroedd gorau i fyw ynddi.

Ein 7 amcan llesiant yw sicrhau bod trigolion Gwynedd yn:

Mwynhau
bywyd
hapus, iach
a diogel

Cael byw
mewn cartrefi
o ansawdd o
fewn eu
cymunedau

Derbyn
addysg o'r
radd flaenaf
fydd yn caniatáu
iddynt wneud yr
hyn y dymunant ei
wneud

Cael byw
mewn
cymdeithas
naturiol
Gymraeg

Ennill cyflog
digonol i fedru
cynnal eu
hunain a'u
teuluoedd

Cael byw
gydag
urddas ac yn
annibynnol
gyhyd ag sy'n
bosib

Cael
manteisio ar
harddwch
amgylcheddol
naturiol y
sir

Beth mae hyn yn ei olygu yn ymarferol?

Mae'r Cyngor yn darparu nifer fawr o wasanaethau er mwyn sicrhau ein bod yn cyflawni'r weledigaeth a nodwyd ar y dudalen flaenorol. Rhoddir manylion am yr holl wasanaethau hyn yn yr atodiad i'r Cynllun. Maent i gyd yn helpu i gyflawni un neu fwy o'r 7 amcan llesiant. Tra bod nifer fawr ohonynt yn wasanaethau o ansawdd, gwyddom fod yna bob amser le i wella.

Fodd bynnag, mae'r toriadau i'r arian y mae'r Cyngor yn ei dderbyn yn golygu y bydd ceisio cynnal y gwasanaethau yma i'r dyfodol yn her, ac, yn anorfod, bydd yn rhaid i ni ystyried ffyrdd gwahanol o gyflawni'r 7 amcan llesiant.

Amcan pob un o'r unedau a nodir yn yr atodiad yw ceisio parhau i gynnal neu wella ansawdd y gwasanaeth a ddarperir er gwathaf y cynni ariannol.

Gwyddom fod newidiadau cymdeithasol ehangach (e.e. mwy o bobl hŷn a llai o bobl ifanc; Brexit; newid hinsawdd) yn golygu y bydd yn rhaid i ni wneud pethau mewn ffordd wahanol yn y dyfodol. Yn wir, nodwedd popeth sydd yn y cynllun yma yw ein bod yn ceisio sicrhau fod popeth yr ydym yn ei wneud yn mynd i gwrdd â gofynion y dyfodol yn hytrach nag ymateb i'r hyn a welwn heddiw.

Mae'r angen i ni ailfeddwl am sut yr ydym yn cyflawni ein gwasanaethau ynddo'i hun yn gallu bod yn gyfle i ni ystyried dulliau gwahanol allasai arwain at well canlyniadau yn y pen draw.

Yn y tymor byr, mae'n bosibl y bydd rhai newidiadau yn amhoblogaidd, ond mae'n rhaid i ni wynebu'r angen i newid. Rydym yn datgan yn glir fodd bynnag y bydd unrhyw newid yn seiliedig ar un llinyn mesur yn unig - yr angen i wneud hynny er mwyn gwella llesiant ein trigolion i'r dyfodol.

Tra bod yr hyn y mae'r Cyngor yn ei wneud yn barod yn arwain at gyflawni'r 7 amcan a nodir ynghynt, nid da lle gellir gwell wrth gwrs, ac fe nodir ar y tudalennau nesaf ein blaenoriaethau gwella er mwyn cyrraedd yr uchelgais dibendraw sydd gennym ar gyfer pobl Gwynedd.

Sylfaen caniatáu i bobl Gwynedd ffynnu yw sicrhau fod yna swyddi addas ar gael yn y sir sy'n talu cyflogau sy'n caniatáu iddynt gynnal eu hunain a'u teuluoedd.

Blaenoriaeth Gwella

Gwella'r amodau ar gyfer creu economi hyfyw a ffyniannus gan anelu at fwy o swyddi sy'n cynnig cyflogau da.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. Cydweithio gyda phartneriaid ar draws gogledd Cymru ar faterion fel y **Cynllun Twf ar gyfer gogledd Cymru** i greu'r amodau priodol er mwyn gallu denu buddsoddiad i'r ardal i gyflawni hynny.
2. **Cadw'r Budd yn Lleol** o wariant y Cyngor ble mae hynny'n bosibl.
3. Targedu ymdrechion mewn sectorau sy'n talu'n dda er mwyn **Creu Swyddi Gwerth Uchel (Cyflog £26,500 neu fwy)**.
4. Annog pobl Gwynedd i arloesi mewn busnesau o fewn sectorau traddodiadol (megis amaeth a thwristiaeth) yn ein hardaloedd gwledig trwy'r prosiect **Arloesi Gwynedd Wledig**.
5. **Cynyddu Budd Digwyddiadau Mawrion** i fusnesau a chymunedau lleol trwy adeiladu ar lwyddiant y gorffennol i ddenu nifer o ddigwyddiadau proffil uchel cenedlaethol a rhyngwladol i'r sir.
6. Ymgeisio am ddynodiad **Safle Treftadaeth y Byd** fel ffordd i adfywio cymunedau ac i gynyddu gwerth y diwydiant ymwelwyr.
7. Edrych ar y posibilrwydd o **Elwa ar Dwristiaeth** trwy gael ymwelwyr i gyfrannu'n ariannol tuag at gynnal a gwella cyrchfannau a chodi safonau.
8. Adolygu'r ffordd yr ydym yn darparu gwasanaethau er mwyn sicrhau fod **Busnesau yn cael eu Cynorthwyo i Ffynnu**.

Gellir gweld mwy am y rhain yng Nghynlluniau Adran Economi a Chymuned a Chefnogaeth Gorfforaethol

Os am fanteisio ar unrhyw gyfleoedd fydd yn codi, mae'n allweddol fod gan Wynedd gyfundrefn addysg gynaliadwy o ansawdd, sy'n rhoi'r sgiliau i'n trigolion fanteisio ar y cyfleoedd hynny.

Blaenoriaeth Gwella

2

Sicrhau fod pob disgybl yn cael y cyfle i gyflawni ei potensial drwy sicrhau fod gennym gyfundrefn addysg gynaliadwy, sy'n darparu cyfleoedd datblygu perthnasol i bawb waeth beth yw eu cefndir neu ymhle y maent yn byw.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. **Trawsnewid y Gyfundrefn Ysgolion** presennol er mwyn creu seiliau cadarn i gyfundrefn addysg y dyfodol. Mae gwaith eisoes ar y gweill i wella'r ddarpariaeth addysg a'i safonau yn **Nalgylch Bangor** a'r **Berwyn (Y Bala)**.
2. **Cryfhau Arweinyddiaeth** yn ein hysgolion.
3. **Trawsnewid y Ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad** er mwyn sicrhau fod plant a phobl ifanc sydd ei angen yn derbyn y gefnogaeth fwyaf addas i gyflawni eu potensial (hefyd yn berthnasol i Flaenoriaeth Gwella 3).

**Gellir gweld mwy am y rhain yng
Nghynllun Adrannol yr Adran Addysg**

Rhaid cydnabod hefyd, ar hyn o bryd, nad yw pob un yn ein cymdeithas yn cael y cyfleoedd i gyflawni eu potensial. Yn sicr, fel ym mhob sir yng Nghymru, mae yna anghydraddoldeb yn bodoli o fewn y sir ar wahanol lefelau, gyda'r anghydraddoldeb a grëir gan tlodi yn uchel o ran y niwed sy'n cael ei greu.

Mae'n amlwg fod tlodi hefyd yn gallu cael effaith andwyol sylweddol ar lesiant, ac yn arbennig felly y dyfodol a gynigir i blant. Tra bod gennym wasanaethau sy'n ceisio meirioli effeithiau tlodi, mae'n ddyletswydd arnom ystyried a oes mwy y gallwn ei wneud.

Mae'n ddyletswydd arnom hefyd i gynnal gwasanaethau o safon ar gyfer edrych ar ôl y plant hynny sy'n cael eu hunain mewn sefyllfaoedd lle mae angen i'r Cyngor gymryd cyfrifoldeb amdanynt. Yn y pen draw, nid oes unrhyw un ohonynt eisiau bod yn y fath sefyllfa.

Blaenoriaeth Gwella

3

Lleihau anghydraddoldeb o fewn y sir.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. Cynorthwyo mwy o **Bobl Gwynedd i Chwarae Rhan Lawn yn y Byd Gwaith.**
2. Byddwn yn adolygu ein trefniadau yn y maes **Tlodi** er mwyn sicrhau ein bod yn targedu ein hymdrechion yn lle y gwnaiff fwyaf o wahaniaeth.
3. Gyda'n partneriaid allweddol, ailddylunio a darparu cymorth er mwyn **Cefnogi Teuluoedd** ar yr adeg y maent fwyaf ei angen.
4. Fel **Rhiant Corfforaethol**, sicrhau ein bod yn edrych am bob cyfle i wella'r cyfleoedd sydd ar gael i blant a phobl ifanc o dan ein gofal i gyflawni eu potensial.
5. Ymchwilio a oes modd gwneud mwy o fewn polisi cyflogaeth y Cyngor i hybu'r nifer o ferched sy'n cyrraedd swyddi uwch er mwyn **Lleihau'r Bwlch Cyflog rhwng Merched a Dynion.**

Gellir gweld mwy am y rhain yng Nghynlluniau Adrannau Economi a Chymuned, Plant a Cefnogi Teuluoedd, a Cefnogaeth Gorfforaethol

Rhan annatod o ffyniant yw sicrhau fod gan bobl lle addas i fyw.

Er nad oes gennym bellach dai Cyngor, mae gennym rôl i chwarae wrth geisio gweithio gyda'n partneriaid i adnabod y rhwystrau sy'n atal trigolion y sir rhag cael lle addas i fyw.

Blaenoriaeth Gwella

4

Sicrhau mwy o gyflenwad o dai addas ar gyfer ein trigolion.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. Sicrhau bod gennym ddealltwriaeth fanwl o'r angen am **Dai Addas a Fforddiadwy** gan ddefnyddio'r wybodaeth er mwyn ceisio darparu'r cartrefi mwyaf addas ar gyfer y cymunedau sydd fwyaf eu hangen i'r dyfodol.
2. **Adnabod a Hyrwyddo Cynlluniau a Mentrau Tai** - Sicrhau fod pobl Gwynedd yn deall y cymorth sydd ar gael iddynt yn y maes tai.

**Gellir gweld mwy am y rhain yng
Nghynllun Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant**

Un nodwedd unigryw sydd gan Wunedd fel sir hefyd yw ei Chymreictod. Mae Cyngor Gwynedd ei hun wedi ymrwymo i weithredu drwy gyfrwng y Gymraeg, ond ni fydd hynny yn ddo'i hun yn ddigonol os ydym am gadw natur unigryw'r sir yn fyw.

Blaenoriaeth Gwella

5

Sicrhau ein bod yn annog a hyrwyddo gallu pobl Gwynedd i fyw eu bywydau trwy gyfrwng y Gymraeg.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. Cydweithio â sefydliadau cyhoeddus eraill, drwy Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn, i sicrhau **Gwasanaeth Dwyieithog**, ac yna annog pobl Gwynedd i ddefnyddio'r iaith Gymraeg wrth ymwneud â'r sefydliadau hynny.
2. Annog **Busnesau Gwynedd i Ddefnyddio'r Gymraeg** ac i weld y budd o gyfathrebu'n ddwyieithog wrth gynnig gwasanaeth.
3. Parhau i **Hybu'r Defnydd o'r Gymraeg o fewn Gwasanaethau'r Cyngor**.
4. Datblygu ar waith y Siarter Iaith i ysgolion cynradd drwy ymestyn y gefnogaeth i **Siarter Iaith Uwchradd** a hynny er mwyn hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg o fewn y cwricwlwm ac yn gymdeithasol.

**Gellir gweld mwy am y rhain yng
Nghynlluniau Adrannau Cefnogaeth Gorfforaethol ac Addysg**

Nodwedd arall o Wynedd yw'r ffaith fod gennym ganran uwch o bobl hŷn yn byw yma nag mewn nifer o ardaloedd eraill yng Nghymru. Tra bod y Cyngor wedi bod yn dda iawn am ddarparu cefnogaeth i'r bobl hynny o bob oed sydd angen gofal, mae'r cynnydd yn niferoedd y bobl hŷn, y cyfyngiadau ariannol a thrafferthion darganfod gweithlu i fedru parhau i ddarparu'r gwasanaethau yma yn golygu bod yn rhaid i ni feddwl am atebion gwahanol.

Y gwir amdani yw bod nifer fawr o bobl hŷn am barhau i fyw eu bywydau fel y dymunant (sydd yn aml yn golygu pethau gwahanol i wahanol unigolion) ac mae angen i ni newid ein gwasanaethau i fod wedi eu teilwra yn agosach at wir anghenion y rhai hynny sydd angen ein cymorth.

Blaenoriaeth Gwella

6

Sicrhau fod gennym wasanaethau gofal sy'n helpu pobl i fyw eu bywydau fel y maent yn dymuno.

Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. **Gwydnwch Cymunedol** - Cydweithio efo cymunedau er mwyn cynorthwyo pobl i fyw yn annibynnol yn y cymunedau hynny cyn hired ag sy'n bosibl.
2. Cydweithio efo'r Byrddau Iechyd i **Aiddylunio ein Gwasanaethau Gofal** er mwyn canolbwyntio ar gyflawni'r hyn sy'n bwysig i unigolion a'u teuluoedd.
3. Sicrhau fod gennym gyfleusterau a **Gweithlu o fewn y Maes Gofal** fydd yn cynnal pobl Gwynedd i'r dyfodol pan fydd mwy o alw am ofal dwys ac arbenigol.

**Gellir gweld mwy am y rhain yng
Nghynllun Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant**

Fel y nodwyd yn flaenorol, mae'r Cyngor eisoes yn cyflawni amrediad eang o weithgareddau sy'n ceisio sicrhau ein bod yn cyflawni'r weledigaeth sydd gennym; ond nid da lle gellir gwell. Rydym yn cydnabod fod yna enghreifftiau lle nad ydym yn edrych ar bethau drwy lygaid ein trigolion bob tro, ac mae angen sicrhau fod hynny'n digwydd ym mhobman o fewn y Cyngor.

Nid yw hynny yn golygu gwneud pob dim i bawb wrth gwrs, gan nad yw adnoddau yn caniatáu i ni wneud hynny. Ond mae'n golygu ein bod yn blaenoriaethu'r pethau hynny sydd bwysicaf i'n cymunedau, a sicrhau fod yr adnoddau prin sydd gennym yn cyfrannu at wneud yr hyn sydd bwysicaf i bobl Gwynedd (gan dderbyn y bydd blaenoriaethu o reidrwydd yn golygu peidio â chyflawni dyheadau pawb).

Bydd y pwysu a mesur yma hefyd yn gorfod digwydd ar adeg pan fo'r arian sydd ar gael i wasanaethau yn lleihau'n sylweddol. Yn hynny o beth, bydd angen sicrhau fod yr arian yn cael ei ddefnyddio i gyflawni'r pethau pwysicaf.

Mae'r Strategaeth Ariannol a'r gyllideb a fabwysiadwyd gan y Cyngor ar 8 Mawrth 2018 yn gosod y sylfaen ar gyfer medru ceisio cyflawni'r blaenoriaethau gwella uchod tra'n ceisio dygymod hefyd gyda'r cynnydd parhaus yn y galw am ein gwasanaethau.

Yn anorfod, mae'r Strategaeth Ariannol yn mynd i fod yn ddibynnol ar y blaenoriaethau a nodir uchod.

Gellir gweld y Strategaeth yn llawn ar wefan y Cyngor drwy ddilyn y ddolen hon -

www.gwynedd.llyw.cymru/strategaethariannol

Blaenoriaeth Gwella

7

Sicrhau fod y Cyngor cyfan yn rhoi pobl Gwynedd yn ganolog i bopeth yr ydym yn ei wneud.

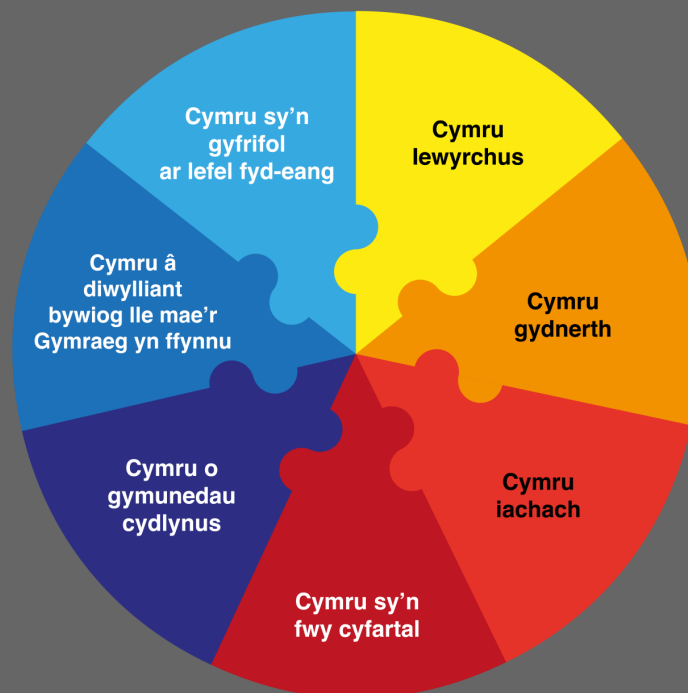
Sut fyddwn ni'n cyflawni hyn?

1. **"Ffordd Gwynedd"** - Sicrhau fod yr egwyddor o roi pobl Gwynedd yn ganolog yn treiddio trwy bob gwasanaeth yn y Cyngor.
2. Parhau i **Wireddu'r Arbedion** sydd eisoes wedi eu cymeradwyo er mwyn sicrhau cyllideb gytbwys, yna sicrhau ein bod yn cynllunio ar y cyd â phobl Gwynedd ar gyfer darganfod yr arbedion fydd eu hangen yn y dyfodol.

**Gellir gweld mwy am y rhain yng
Nghynllun Adran Cefnogaeth Gorfforaethol**

Datganiad Llesiant Cyngor Gwynedd

DATGANIAD LLESIANT CYNGOR GWYNEDD

Cyflwyniad

Rydym fel Cyngor wedi ymrwymo i'r egwyddorion o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015) er mwyn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol cymunedau Gwynedd.

Byddwn yn sicrhau bod y Cyngor yn ystyried yr hirdymor, gan gydweithio ac ystyried pobl o bob oedran wrth ddatrys ac atal problemau. Bydd gweithredu yn y modd hwn yn ein galluogi i gwrdd ag anghenion presennol ein cymunedau gan sicrhau nad yw penderfyniadau heddiw yn niweidiol i genedlaethau'r dyfodol.

Bu i ni adolygu'r gyfres wreiddiol o amcanion llesiant a fabwysiadwyd ar gyfer y Cyngor yng Nghynllun y Cyngor 2017/18 fel rhan o'r broses o lunio Cynllun y Cyngor ar gyfer 2018-23. Mae'r dystiolaeth a gymerwyd i ystyriaeth yn cynnwys gwybodaeth o sesiynau ymgynghori a gynhaliwyd gydag Aelodau Etholedig ar draws y Sir, adborth o sesiwn ymgynghori gyda aelodau Pwyllgorau Craffu y Cyngor, ymateb i ymgynghoriad cyhoeddus ar flaenoriaethau arfaethedig ar gyfer Cynllun y Cyngor a chanlyniadau Asesiad Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd a Môn. Bu i ni hefyd edrych i grynhoi, mireinio a gwella ar y gyfres wreiddiol o amcanion a fabwysiadwyd.

Mae'r gyfres newydd o amcanion llesiant sydd wedi eu mabwysiadu yn adlewyrchu'r prif negeseuon a ddaeth i'r amlwg o gynnal yr adolygiad.

Gweledigaeth y Cyngor

Ein gweledigaeth fel Cyngor yw cefnogi holl bobl Gwynedd i ffynnu ac i fyw bywyd cyflawn yn eu cymuned mewn sir sy'n un o'r siroedd gorau i fyw ynddi.

Amcanion Llesiant y Cyngor

Ein hamcanion llesiant ar gyfer yw sicrhau fod trigolion Gwynedd yn –

- Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel
- Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau
- Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd
- Derbynn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud
- Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhyd ag sy'n bosibl
- Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg
- Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir.

Bydd gwaith dydd i ddydd y Cyngor a'r blaenoriaethau gwella sydd wedi eu hadnabod yng Nghynllun y Cyngor 2018-23 yn cyfrannu tuag at yr amcanion uchod.

Nodau Llesiant Cenedlaethol

Ceir crynodeb o'r nodau llesiant cenedlaethol isod.

CYMRU LEWYRCHUS

Cymdeithas arloesol sy'n defnyddio adnoddau'n ddarbodus, pobl addysgedig, sy'n creu cyfoeth a gwaith.

CYMRU GYDNERTH

Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella bioamrywiaeth ac ecosystemau iach sy'n cefnogi gwydnwch a gyda'r gallu i addasu i newid (er enghraifft newid yn yr hinsawdd).

CYMRU IACHACH

Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol poblystal â phosibl a lle mae pobl yn deall beth sy'n effeithio ar eu hiechyd.

CYMRU FWY CYFARTAL

Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial waeth beth fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd).

CYMRU O GYMUNEDAU CYDLYNUS

Cymunedau atyniadol, hyfyw a diogel sydd â chysylltiadau da.

CYMRU Â DIWYLLIANT BYWIOG LLE MAE'R GYMRAEG YN FFYNNU

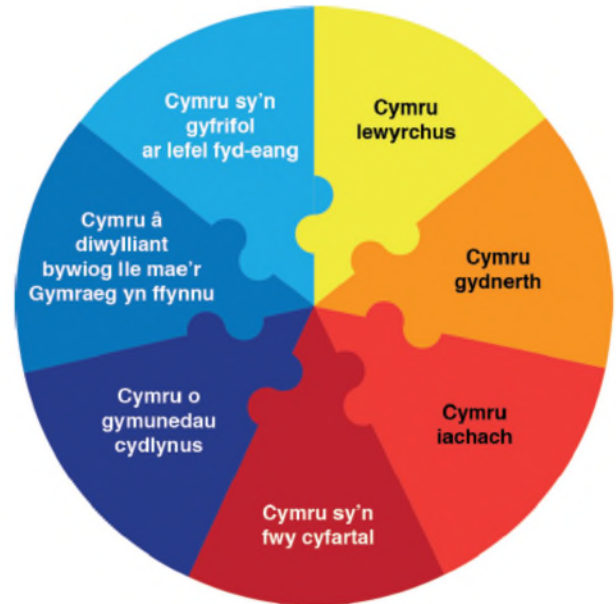
Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden.

CYMRU SY'N GYFRIFOL AR LEFEL FYD-EANG

Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang.

Sut mae amcanion llesiant y Cyngor yn cyfrannu at y nodau llesiant cenedlaethol?

Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu 7 o amcanion llesiant sy'n cyfrannu tuag at gyflawni'r nodau llesiant cenedlaethol. Mae'r tabl isod yn amlinellu'r cyswllt rhwng ein hamcanion llesiant a'r nodau llesiant cenedlaethol. Nodir hefyd bod ein gwaith dydd i ddydd yn cyfrannu tuag at y nodau llesiant cenedlaethol fel yr amlinellwyd yn ein datganiad llesiant ar gyfer 2017/18.

	Llewyrchus	Cydnerth	Iachach	Cyfartal	Cymunedau Cydlynus	Diwylliant bywiog lle mae'r iaith Gymraeg yn ffynnu	Yn gyfrifol ar lefel byd-eang
Byddwn yn sicrhau bod trigolion Gwynedd yn:							
Mwynhau bywyd hapus, iach a diogel							
Cael byw mewn cartrefi o ansawdd o fewn eu cymunedau							
Ennill cyflog digonol i fedru cynnal eu hunain a'u teuluoedd							
Derbyn addysg o'r radd flaenaf fydd yn caniatáu iddynt wneud yr hyn y dymunant ei wneud							
Cael byw gydag urddas ac yn annibynnol cyhad ag sy'n bosibl							
Cael byw mewn cymdeithas naturiol Gymraeg							
Cael manteisio ar harddwch amgylchedd naturiol y Sir.							

Sut y byddwn yn gweithredu i'r dyfodol?

Wrth gyflawni ein gwaith fe fyddwn yn ceisio sicrhau ein bod yn gweithredu yn unol â'r pum egwyddor datblygu cynaliadwy sydd wedi eu mabwysiadu'n genedlaethol:

- **Tymor Hir** - Cydbwysu anghenion tymor byr gyda rhai hirdymor a chynllunio ar gyfer y dyfodol
- **Atal** - Neilltuo adnoddau ar gyfer atal problemau rhag digwydd neu waethygu. Byddwn yn rhoi sylw i broblemau drwy atal ac ymyrryd yn fuan yn hytrach na thrwy ymateb.
- **Integreiddio**- Cael effaith gadarnhaol ar bobl, yr economi, yr amgylchedd a diwylliant.
- **Cydweithredu** - Gweithio gyda phartneriaid eraill i ddarparu gwasanaethau
- **Cynnwys (Cyfathrebu ac Ymgysylltu)** - Cynnwys pobl Gwynedd wrth geisio gwireddu ein cynllun a sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal.

Mae ein gwasanaethau eisoes yn gweithredu mewn ffordd sy'n dilyn yr egwyddor datblygu cynaliadwy gan fabwysiadu ymagwedd hirdymor a dull cydweithredol, gan weithio mewn partneriaeth a chynnwys sefydliadau, unigolion a chymunedau. Yn ogystal, rydym yn

gweithredu yn ataliol lle'n bosib wrth ymateb i anghenion cyfredol a lleihau dibyniaeth, e.e. ym maes Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Ar ôl dweud hynny, mae dyfodiad Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol a'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant wedi cynnig y cyfle inni fel Cyngor i gymryd stoc o'r hyn rydym eisoes yn ei wneud i weithio mewn ffordd gynaliadwy a gosod uchelgais i ni'n hunain ar gyfer y cyfnod nesaf.

Bydd unrhyw benderfyniadau ariannol yn rhoi sylw gofalus i'n gallu i gyflawni'r hyn rydym wedi ei amlinellu yng Nghynllun y Cyngor 2018-23, a byddwn yn adolygu'r hyn rydym yn ei wneud yn barhaus er mwyn sicrhau fod llesiant pobl Gwynedd i'r dyfodol yn rhan ganolog o'r ffordd rydym yn cynllunio a darparu ein gwasanaethau.